

10 יולי 2023

לכבוד:

וועדת העבודה והרווחה

הנדון: הכוונה להוציא למיקור חוץ את יישום החוק למניעת אלימות במשפחה (תיקון מס' 18)

1. לקראת דיון וועדת העבודה והרווחה שנקבע למחר אנו מבקשים להזהיר מפני כוונת משרד הרווחה להוציא את יישום החוק למיקור חוץ, כך שהוא יופעל על-ידי גורמים פרטיים ולמטרות רווח.
 2. כידוע, לפני כ-11 חודשים נכנס לתוקף תיקון 18 לחוק למניעת אלימות במשפחה שהובילה חה"כ עאידה תומא סלימאן. התיקון קובע, לראשונה, שכל גבר שהוצא כנגדו צו הגנה בשל אלימות במשפחה, יופנה לעובדת סוציאלית. אותה עובדת סוציאלית תבחן האם ניתן לשלבו בטיפול, ובאם כן – תמליץ על כך לבית המשפט שיחייבו בטיפול. מדובר בתיקון חוק חשוב אשר יכול למנוע הישנות של מקרי אלימות במשפחה, באמצעות מתן טיפול ושיקום לנוהגים באלימות.
 3. החוק תוקצב ב-6 מיליון ₪ אשר נמצאים בספר התקציב, ויכולים לשמש לכ-30 משרות עו"ס ברחבי הארץ.
 4. ואולם, עד היום התיקון לחוק אינו מיושם על-ידי משרד הרווחה. לאחר שהרשויות המקומיות סירבו לבצע את התפקיד באמצעותן, נמצא משרד הרווחה בפני 2 אופציות: הפעלת השירות באופן ישיר באמצעות עו"סיות המועסקות על-ידי משרד הרווחה או הוצאתו למיקור חוץ. לטענת משרד הרווחה, אגף תקציבים במשרד האוצר מסרב להמיר את התקציב – הקיים ממילא – לתקנים בשירות המדינה. משרד האוצר מכחיש, להבנתנו, טענה זו. כך או כך, תהא הסיבה אשר תהא, בפועל – משרד הרווחה עומד ערב פרסום מכרז המפריט את יישום החוק.
 5. זו תהא הפעם הראשונה שבה תפקיד מסוג זה יופרט. מדובר בהליך של אבחון שמבוצע בהוראת בית משפט, ושסוּפו ככל שמומלץ על המשך טיפול – הוא ניתן גם כן בהוראת בית משפט ובפיקוחו. כיום, כמחצית משירותי משרד הרווחה אשר מופרטים – מופעלים על-ידי חברות למטרות רווח!¹ אין סיבה להניח שבמקרה של תפקיד זה, המציאות תהא שונה.
 6. הכנסת חברות למטרות רווח למתן שירות כה רגיש וחשוב, אשר נותן מענה טיפולי בכפיה ולפי צו בית משפט, יהיה בכיה לדורות. הדעת לא יכולה לסבול שהמדינה תאפשר לחברות לגזור קופון כלכלי עבור בעלי המניות שלהן, על-גבם של נשים וילדים נפגעי אלימות.
- המשמעות היא שבמקום להבטיח מענה מקצועי בגברים שנוהגים באלימות, וכך מניעת המשך האלימות במשפחה, יינתן מענה על-ידי מי ששוקלים שיקולי רווח זרים שפוגעים באיכות הטיפול.
7. על משרד הרווחה ליישם את החוק בדחיפות, ולא ניתן לסבול שקרוב לשנה שהוא מפר אותו. לצד זאת, סירובו של אגף תקציבים להמיר את התקציב לתקנים בשירות המדינה, ככל שאכן נכונה, אינה משרתת דבר אלא את צמצום המגזר הציבורי והעברתו לגורמים פרטיים. אין לתקן עוול אחד בעוול חמור אחר: על משרד הרווחה ליישם את החוק עוד היום, באמצעות תקנים בשירות המדינה.

כתיבה: עו"ס ועו"ד אפרת רותם, מנהלת חטיבה ארצית, טלפון 054-7719840, דוא"ל efratr@histadrut.org.il

¹ לפי נתונים שהציג שמוציגים באתר "מפתח לרכש חברתי" https://www.socialpro.org.il/i/units/gov_social_service_unit/%D7%A9%D7%A8%D7%93%20%D7%94%D7%A8%D7%95%D7%95%D7%97%D7%94?theme=soproc